

Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων: “Η νηστεία ελευθερώνει τον άνθρωπο, δεν τον υποδουλώνει”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων κ. Τιμόθεος, το εσπέρας της Τετάρτης 12 Μαρτίου, τέλεσε την ακολουθία των Προηγιασμένων Τιμίων Δώρων στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Τ.Κ. Διλόφου.

“Με τη νηστεία, την προσευχή, τη μελέτη των Αγίων Γραφών και, κυρίως, με τη συμμετοχή μας στις ιερές ακολουθίες, βιώνουμε την παρουσία του Θεού στη ζωή μας και προετοιμαζόμαστε με μια όμορφη, πνευματική αγωνία. Μια αγωνία που μας ελευθερώνει από τα πάθη μας και από τα βαρίδια της ζωής μας. Αντιθέτως, η

σχέση μας με τον Χριστό δημιουργεί τις προϋποθέσεις για να εξερευνήσουμε τον εαυτό μας και να γνωρίσουμε ποιοι πραγματικά είμαστε”, είπε μεταξύ άλλων στην ομιλία του ο Σεβασμιώτατος.

Η ομιλία του Μητροπολίτη Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων

“Ευχαριστούμε πάρα πολύ και δοξολογούμε τον Θεό που απόψε είμαστε όλοι μαζί εδώ, στον Ιερό Ναό του Αγίου Νικολάου και ο πατήρ Κωνσταντίνος και όλοι σας και τελέσαμε μαζί την ακολουθία των Προηγιασμένων Δώρων, δοξολογώντας και ευχαριστώντας τον Θεό μας για όλες τις δωρεές Του. Αυτές οι δωρεές είναι αναρίθμητες, αδελφοί μου, και συχνά τις λησμονούμε μέσα στις δυσκολίες της ζωής και την καθημερινότητά μας.

Αυτές οι ιερές ακολουθίες τελούνται γιατί βρισκόμαστε στην ευλογημένη περίοδο της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής. Αυτή η Λειτουργική περίοδος είναι για εμάς ό,τι καλύτερο και σπουδαιότερο, διότι μας καλεί ο Θεός να επαναπροσδιορίσουμε τη ζωή και τη σκέψη μας. Μέσα από αυτές τις πολύ όμορφες και κατανυκτικές ιερές ακολουθίες καλούμαστε να αναγεννηθούμε και να βαδίσουμε κι εμείς στον δρόμο της φανέρωσης του Θεού, της παρουσίας Του ανάμεσά μας, της διδασκαλίας, των θαυμάτων, του πάθους, του σταυρικού θανάτου και της ένδοξης Αναστάσεως.

Πιστέψτε με, αδελφοί μου, είναι μεγάλη χαρά να ζεις τον Χριστό στη ζωή σου! Η Εκκλησία μας δίνει αυτές τις ευλογημένες ευκαιρίες για να αγωνιζόμαστε πνευματικά και να επιτύχουμε τη γνώση και τη σχέση με τον Θεό. Οι ωραίες αυτές ιερές ακολουθίες, όπως η αποψινή που τελέσαμε, αλλά και οι καθημερινές Θείες Λειτουργίες, οι οποίες είναι πιο μακρόσυρτες, πιο αστικές, πιο ήρεμες, μας βοηθούν να συγκεντρώσουμε τον νου και τον λογισμό μας, εντείνοντας την πνευματική μας προσπάθεια.

Με τη νηστεία, την προσευχή, τη μελέτη των Αγίων Γραφών και, κυρίως, με τη συμμετοχή μας στις ιερές ακολουθίες, βιώνουμε την παρουσία του Θεού στη ζωή μας και προετοιμαζόμαστε με μια όμορφη, πνευματική αγωνία. Μια αγωνία που μας ελευθερώνει από τα πάθη μας και από τα βαρίδια της ζωής μας. Αντιθέτως, η σχέση μας με τον Χριστό δημιουργεί τις προϋποθέσεις για να εξερευνήσουμε τον εαυτό μας και να γνωρίσουμε ποιοι πραγματικά είμαστε.

Είναι πολύ όμορφο να γνωρίζουμε τον εαυτό μας! Να μπορούμε να αποβάλλουμε όλα όσα μας δυσκολεύουν και να καθαρίζουμε την καρδιά μας, ώστε να εισέλθει ο

Χριστός και να την πλημμυρίσουν οι αρετές Του. Συχνά, όμως, πέφτουμε στη μεμψιμοιρία, στην κατάκριση, βλέπουμε τους άλλους με στραβό μάτι και προσπαθούμε να δώσουμε κύρος και αξία στον εαυτό μας εις βάρος των άλλων. Η Εκκλησία, με τις ιερές ακολουθίες της, μας διδάσκει να διαβάζουμε τον εαυτό μας, να κατανοούμε ποιοι πραγματικά είμαστε και να αγωνιζόμαστε να αποκτήσουμε αρετές.

Η προσευχή του Αγίου Εφραίμ του Σύρου, που ψάλαμε απόψε, είναι μία από τις σημαντικότερες προσευχές της περιόδου της Μεγάλης Τεσσαρακοστής. Σε αυτήν ομολογούμε τον Θεό, ως Κύριό μας και Του ζητούμε να μας απαλλάξει από τα αρνητικά στοιχεία που μας βαραίνουν, χαρίζοντάς μας τις αρετές που θα φωτίσουν τη ζωή μας. Αυτή η προσευχή δεν πρέπει να λέγεται μηχανικά, αλλά με συναίσθηση, με βαθιά κατανόηση και με εσωτερική κραυγή προς τον Θεό, ώστε να μας απελευθερώσει από τις πτώσεις και τα πάθη μας και να μας χαρίσει «νουν καθαρόν».

Η νηστεία δεν αφορά μόνο τις τροφές, αλλά και την εγκράτεια σε όλα τα επίπεδα. Πρέπει να νηστεύουμε πνευματικά, να συγκρατούμε τα μάτια μας, τον νου μας, τον λογισμό μας και τις σκέψεις μας για τους άλλους. Η Εκκλησία, μέσα από τα ιερά αναγνώσματα αυτής της περιόδου, μας καθοδηγεί στην πνευματική προετοιμασία για το Πάσχα.

Τους ύμνους, τους ιερούς, που ακούμε στους ναούς μας αυτή την περίοδο, μαζί με τα αναγνώσματα από την Παλαιά και την Καινή Διαθήκη, μας προετοιμάζουν για όλα αυτά. Εμείς απόψε τελέσαμε την ακολουθία του Εσπερινού και προσφέραμε και το Σώμα και το Αίμα του Χριστού, για να κοινωνήσουν οι χριστιανοί. Ο Πατήρ Κωνσταντίνος τέλεσε την Κυριακή τη Θεία Λειτουργία εδώ στον Ναό και, μαζί με τον αμνό που έβγαλε για να τελέσει τη Θεία Λειτουργία και ένα άλλο μέρος από το πρόσφορο που εσείς του φέρατε, που φτιάξατε εσείς. Έβγαλε άλλο ένα μέρος, έναν άλλον αμνό, αφού έγινε ο καθιαγιασμός και έγινε Σώμα και Αίμα Χριστού. Το φύλαξε μέσα σε ένα σκεύος πάνω στην Αγία Τράπεζα και το προσφέρουμε απόψε στους πιστούς και σε εμάς, γιατί και εμείς κοινωνήσαμε, και αυτό γίνεται, επειδή, την όλη εβδομάδα, πλην της εορτής του Ευαγγελισμού που τελείται, όποια μέρα και αν είναι Θεία Λειτουργία, τις υπόλοιπες ημέρες της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής, είπαμε πλην Σαββάτου και Κυριακής, δεν τελείται Θεία Λειτουργία. Οι χριστιανοί όμως είχαν ανάγκη να κοινωνήσουν. Γι' αυτό είχαν προαγιασμένο άρτο από την Κυριακάτικη Θεία Λειτουργία και έκαναν αυτές τις ακολουθίες στον Προηγιασμένο Δώρων, Εσπερινό δηλαδή και κοινωνούσαν την Τετάρτη και την Παρασκευή για να μη μείνουν ακοινωνήτοι, χωρίς το Σώμα και το Αίμα του Χριστού, χωρίς τον Χριστό στη ζωή τους. Σκεφτείτε πώς σκέφτονταν οι πρώτοι χριστιανοί και πόσο ανάγκη είχαν του Χριστού, του Σώματος και του

Αίματος του Χριστού. Εδώ, τώρα, έχουμε χριστιανούς, οι οποίοι κοινωνούν μία ή δύο ή τρεις φορές το χρόνο, ενώ εκείνοι κοινωνούσαν οπωσδήποτε κάθε Κυριακή. Αλλά και τώρα, με αγώνα πνευματικό, ήθελαν και μέσα στην εβδομάδα να παίρνουν τον Χριστό και να ενισχύουν τη πνευματική τους συναναστροφή. Εμείς, λοιπόν, έχουμε και αυτή την πνευματική συναναστροφή, που μας δίνει η Εκκλησία μας για την Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή και μας προετοιμάζει, είπαμε ότι διαβάζονται πολύ ωραία αναγνώσματα. Στην ακολουθία των Ωρών, στο τέλος της έκτης ώρας, διαβάζουμε από το βιβλίο του Προφήτου Ησαΐα, ο οποίος, 800 χρόνια πριν γεννηθεί ο Χριστός, μας είπε για την παρουσία του Ιησού Χριστού, για την γέννησή Του, για το πάθος Του και το σταυρικό Του θάνατο. Το βιβλίο της Γενέσεως, το οποίο διαβάζεται στην ακολουθία του Εσπερινού, μας λέει για τη δημιουργία του κόσμου και για τον δημιουργό Θεό, τη ζωντανή παρουσία Του. Το δεύτερο ανάγνωσμα είναι από το βιβλίο των Παροιμιών. Συγγραφέας, παρουσιάζεται ο σοφός Σολομών και γράφει για τη ζωή των ανθρώπων. Είναι ένα βιβλίο που γράφτηκε σε διάστημα πέντε αιώνων, από τον 10ο μέχρι τον 5ο αιώνα π.Χ., και περιέχει αγιοπνευματικά κείμενα που προετοιμάζουν τον χριστιανό για την πνευματική ζωή και την προσοχή που θα πρέπει να έχει σε όλη του τη ζωή, αλλά κυρίως στην περίοδο της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής.

Το δεύτερο ανάγνωσμα που διαβάσαμε απόψε είναι από το **βιβλίο των Παροιμιών**. Αυτά τα βιβλία, και τα τρία που σας είπα, του Ησαΐα, της Γενέσεως και των Παροιμιών, ξεκίνησαν την Καθαρά Δευτέρα και διαβάζονται κάθε μέρα, εκτός Σαββάτου και Κυριακής, σε μία συνέχεια. Αν δείτε τα βιβλία που χρησιμοποιούν οι ιεροφάλτες, τα έχουν πάνω στα ψαλτήριά τους, υπάρχει συνέχεια του ενός κειμένου μετά το άλλο, για να υπάρχει μία ολότητα. Αυτό δείχνει ότι και οι χριστιανοί ήταν σε όλες τις ακολουθίες και είχαν συνέχεια των κειμένων. Αν και είναι δύσκολο, λόγω των υποχρεώσεων και των εργασιών, καλό είναι να μάθουμε στο σπίτι μας να διαβάζουμε και την Παλαιά και την Καινή Διαθήκη. Αυτή η ανάγνωση είναι προσευχή, είναι Κοινωνία και συνομιλία με τον Θεό.

Απόψε, λοιπόν, το βιβλίο των Παροιμιών μας λέγει δύο πράγματα που είναι σημαντικά. Το πρώτο μπορούμε να το σκεφτούμε, το δεύτερο, όταν το ακούσετε, θα καταλάβετε. Σας λέει για όλη τη ζωή του ανθρώπου. **Το πρώτο μέρος από το βιβλίο των Παροιμιών αναφέρεται στις μονογαμικές σχέσεις**, ότι οι άνθρωποι πρέπει να έχουν μία σχέση, ο άντρας με τη γυναίκα, η γυναίκα με τον άντρα, και να τεκνοποιούν και να κάνουν οικογένεια. Μάλιστα, ο ιερός συγγραφέας χρησιμοποιεί παραβολές για να δείξει αυτή τη σχέση και φαίνεται εδώ, στην αρχή του κειμένου, που λέγει: «Γιε μου, να πίνεις από τα ύδατα, από τα νερά που είναι στα δικά σου τα αγγεία και τις δικές σου τις πηγές να πίνεις νερά». Να προσέχεις, λέγει, να μην πηγαίνεις στις πλατείες και να διασκορπίζεις αυτά τα ύδατα, αυτά

τα νερά, και να μάθεις επίσης ότι σε αυτά τα δικά σου τα νερά δεν πρέπει να μπαίνει αλλότριος. Δεν πρέπει να μπαίνει κανείς άλλος και να μετέχει σε αυτή τη σχέση τη δική σου. Και βέβαια, αυτό το κάνει αλληγορικά ο ιερός συγγραφέας, για να δηλώσει τη σχέση του ζεύγους, του άντρα και της γυναίκας, για να είναι, όπως είπαμε, μονογαμικές σχέσεις. Γι' αυτό λέγει: «Η πηγή σου, του ύδατος, έστω η ιδία», να είναι δική σου, σου λέει αυτή η πηγή, «και να συνεφραίνεσαι μετά της γυναικός», αυτήν λέγει, που ξεκίνησες με την από τη νιότη σου, από τον έρωτά σου.

Βλέπετε, τι ωραία πράγματα λέγει; Εμείς, όμως, έχουμε μάθει και θεωρούμε ότι οι λέξεις είναι κακόηχες ή άσχημες. Μα δεν υπάρχουν άσχημες λέξεις. Υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι δεν έχουν καλό λογισμό και παραφράζουν τις λέξεις. Λέγει λοιπόν ο Ιερός Συγγραφέας: «Με αυτήν την γυναίκα, την οποία ερωτεύθηκες, να είσαι πάντοτε στη ζωή σου, από τη νιότη σου». Και μάλιστα λέγει πολύ ωραία και τρυφερά πράγματα. Λοιπόν, με αυτή την παρότρυνση ενθαρρύνει τους άνδρες να έχουν μία τέτοια σχέση και στοργική κατάσταση με τις γυναίκες τους. Όπως λέγει, έχουμε «τον έλαφο της φιλίας».

Όπως όταν βλέπουμε ένα ελάφι και μας δημιουργούνται ωραία και τρυφερά συναισθήματα, γιατί είναι ένα ζώο αδύναμο και η μόνη του δύναμη είναι να τρέχει. Να φεύγει από τον κίνδυνο δηλαδή. Δεν έχει άλλες δυνατότητες το ελάφι.

Αυτή η τρυφερότητα πρέπει να υπάρχει μεταξύ των συζύγων. Να φροντίζουμε και να προσέχουμε τη σχέση μας με το πρόσωπό μας. Ο ιερός συγγραφέας ενθαρρύνει τους άντρες να δείχνουν αυτή τη στοργή και αγάπη, να μην κοιτάζουν αριστερά και δεξιά.

Μην κοιτάζεις, λοιπόν, τις ξένες αγκαλιές, ενώπιον των χάρισμάτων του Θεού. Διότι πρέπει να γνωρίζεις ότι βρίσκεσαι μπροστά στα μάτια του Θεού. Όλοι, λέγει, οι δρόμοι μας – και των ανδρών και των γυναικών – είναι φανεροί ενώπιον Αυτού, δηλαδή, ό,τι πράττουμε στη ζωή μας είναι γνωστό και φανερό στον Θεό. Εάν, λοιπόν, δεν το προσέχουμε αυτό, τότε απομακρυνόμαστε και εξωκείλουμε από την μοναδική μας σχέση, και βεβαίως, απομακρυνόμαστε και από το έλεος και τη φιλανθρωπία του Θεού.

Το δεύτερο σημείο, το οποίο αναφέρεται απόψε, ομιλεί για την εγγύηση. Πολλές φορές, οι άνθρωποι δανείζονται μεταξύ τους και χρειάζονται εγγυητή και λέγει: «υιέ, εάν εγγυήση σόν φίλον, παραδώσεις σήν χείρα εχθρώ». Δηλαδή, αν εγγυηθείς για τον φίλο σου, ο οποίος δεν είναι πραγματικός και ουσιαστικός, είναι σαν να παραδίδεσαι στον εχθρό σου. Σκεφθείτε, λοιπόν, πόσο πρέπει να είμαστε προσεκτικοί στη ζωή μας! Διότι, εάν δεν είμαστε προσεκτικοί, δημιουργούνται

παγίδες ισχυρές, πολλές παγίδες που οδηγούν εις τον όλεθρο. Και πού μας οδηγούν; Μας οδηγούν στο να μαλώνουμε μεταξύ μας, να μην εμπιστευόμαστε ο ένας τον άλλον, να μην δημιουργούμε προϋποθέσεις και ουσιαστικές σχέσεις μεταξύ μας.

Γι' αυτό, τελειώνει το ιερόν ανάγνωσμα με μία προτροπή: Κάνε αυτά και θα σωθείς, διότι είναι τρόπος ζωής. Αυτά είναι η διδασκαλία της ζωής, την οποία όλοι μας καλούμαστε να πραγματοποιούμε. **Για να στεριώνει η σχέση μας με τον άνθρωπό μας, για να βιώνουμε την ουσιαστική σχέση μέσα στην καρδιά μας, και για να μπορούμε να λέμε σ' έναν άνθρωπο, να τον αγκαλιάζουμε και να του λέμε: «Σ' αγαπώ, είσαι όλος ο κόσμος μου, γεμίζεις ολόκληρη τη ζωή μου».** Να, τι ωραία πράγματα μας διδάσκει απόψε η Γραφή! Συναισθήματα σπουδαία και ιερά, διότι η σχέση ανδρός και γυναικός είναι η ολοκλήρωση των προσώπων. Ολοκληρώνονται τα πρόσωπα μέσα στη σχέση, στον έρωτα, στην αγάπη, στην τεκνοποιία, στο να κάνουν πράγματα μαζί, στο να κάνουν μαζί έργο Θεού.

Αλλά χρειάζεται προσοχή! Να προσέχουμε από τις δυσκολίες, από τις προκλήσεις της ζωής, να διαφυλάττουμε αυτή την ιερή σχέση που έχουμε με τον άνθρωπό μας. Να είμαστε προσεκτικοί πού εγγυούμαστε, πώς χτίζουμε τις σχέσεις μας με τους άλλους.

Όλα αυτά αναγιγνώσκονται και διδάσκονται αυτή την ευλογημένη περίοδο, για να μας διδάξουν ζωή! Ζωή κατά Χριστόν. Ζωή αληθινή, ζωή ειρηνική, για να έχουμε ειρήνη στην καρδιά μας. Διότι, αν επιδιώκουμε μονάχα ηδονές, τότε αυτές μπορεί πρόσκαιρα να προσφέρουν χαρά, αλλά στο τέλος φέρνουν πόνο. Όταν δεν είμαστε ξεκάθαροι, ειλικρινείς και καθαροί στις σχέσεις μας και στην καθημερινότητά μας, τότε έρχεται η πτώση, η έκπτωση της ανθρώπινης κατάστασης.

Αυτή την περίοδο όμως, ακριβώς επειδή προσπαθούμε να ανέλθουμε πνευματικά, λαμβάνουμε αυτές τις πολύ ωραίες συμβουλές. Και σας ευχαριστώ που με ακούσατε για ακόμη μία φορά, που όλοι μαζί τελέσαμε την ιερή αυτή ακολουθία.

Σας ευχόμαστε καλό και ευλογημένο υπόλοιπο της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής. Με αγώνα πνευματικό, χαριτωμένο, ευλογημένο από τον Θεό.

Διότι ο άνθρωπος που πιστεύει, χαίρεται! Δεν είναι στριφνός ούτε κατηφής. Γι' αυτό και ο Κύριος μας λέγει: «Όταν νηστεύεις, να πλύνεις το πρόσωπό σου, να αλείψεις το κεφάλι σου με έλαιο». Να είσαι χαρούμενος, να είσαι περιποιημένος, διότι η νηστεία ελευθερώνει τον άνθρωπο, δεν τον υποδουλώνει. Να μάθουμε να ζούμε χωρίς τα βαρίδια της ζωής μας! Αυτό σημαίνει νηστεία! Αυτό σημαίνει

απομάκρυνση από καθετί που μας βαραίνει πνευματικά.

Ο Θεός να σας ευλογεί! Καλό υπόλοιπο της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής.
Και Καλή Ανάσταση να έχουμε!”

